

Boom Effect Analyse

Fanfarestraat Nijmegen

Pius Floris Boomverzorging Veenendaal

Projectnummer: PFBV.18.BP.141

Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen
T.a.v. de heer L. Klaassen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Contactpersoon: De heer A.C. van Polen
Telefoon: 0318-519039 / 06-49410666
E-mail: b.vanpolen@piusfloris.nl

Project: Fanfarestraat Nijmegen

Onderzoeker/auteur: De heer A. C. van Polen
European Tree Technician

Datum: 22 november 2018

Boom Effect Analyse Fanfarestraat Nijmegen

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Onderzoeksmethode	4
3	Onderzoeksresultaten	7
4	Conclusie en advies	8
5	Slotwoord	10
	Bijlage 1a: Overzichtskaart bomen	11
	Bijlage 1b: Graaf afstanden	12
	Bijlage 2: Inventarisatie en BVC	13
	Bijlage 3: Schets ontwerp	15
	Bijlage 4: Bomenposter	16
	Bijlage 5: Foto's	17

---

1 Inleiding

In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Pius Floris Boomverzorging Veenendaal een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd aan de Fanfarestraat in Nijmegen. Het veldwerk voor het onderzoek is uitgevoerd op 20 november 2018.

Locatie

De BEA heeft plaatsgevonden rondom een schoolterrein aan de Fanfarestraat te Nijmegen. In *figuur 1* is de exacte locatie weergegeven.

Aanleiding en vraagstelling

Het doel van de Boom Effect Analyse is om de bomen te beoordelen en inzichtelijk te krijgen welke invloed de mogelijke werkzaamheden op de boom kunnen hebben en wat de randvoorwaarden zijn om de bomen duurzaam te kunnen behouden.

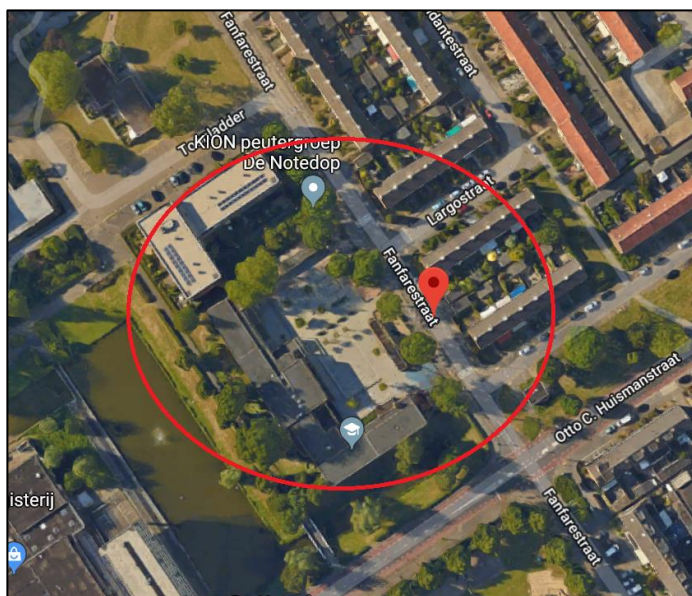
Projectstatus: Oriëntatiefase.

Standaard onderzoeksvraag bij een Boom Effect Analyse is:

Kunnen de aanwezige bomen, in de huidige verschijningsvorm en op de huidige standplaats, in relatie met de voorgenomen werkzaamheden, duurzaam behouden worden?

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt aangegeven welke onderzoeksmethoden gehanteerd zijn en wat de functie hiervan is. De resultaten van de onderzoeken worden vermeld in hoofdstuk drie van dit rapport. Hoofdstuk vier bevat de conclusie en het advies. Bijlage 1 bevat de locaties met daarop de boomnummers. Bijlage 2 bevat de volledige inventarisatiegegevens. Bijlage 3 bevat een overzichtskaart met daarop de beschermingszone van de bomen. Daarnaast is de bomenposter: werken rond bomen toegevoegd in bijlage 4. Bijlage 5 bevat diverse foto's.

Figuur 1: locatie Fanfarestraat

2 Onderzoeksmethode

Er zijn verschillende stappen ondernomen voor deze nulmeting en Boom Effect Analyse:

1. Inventarisatie en conditie bepaling van het bomenbestand (nulmeting).
2. Visuele controle op symptomen van verzwakking.
3. Beoordeling van de groeiplaats.
4. Toekomstverwachting.
5. Beïnvloeding civiele werkzaamheden op de bomen.

Hieronder vindt u de verschillende onderzoeksmethoden toegelicht.

2.1 Inventarisatie, conditie en boomveiligheid

Bij de inventarisatie en conditiebepaling is bepaald welke bomen er aanwezig zijn en wordt bepaald wat de conditie hiervan is. Dit is van belang voor het verkrijgen van een stuk basisinformatie over de bomen. De bomen zijn ingemeten met de xy coördinaten, en voorzien van stamvoet hoogten.

Inventarisatie

Bij de inventarisatie is van de bomen een aantal gegevens opgenomen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om soort, grootte en locatie. Naast deze vaste gegevens worden ook variabele gegevens opgenomen, als stamomtrek en conditiebepaling.

Conditiebepaling

De conditiebepaling is een momentopname van de verschijningsvorm van de boom. Bij de conditiebepaling is door ons onderscheid gemaakt tussen de volgende vier categorieën:

Goed	De boom vertoont een beeld dat van de soort verwacht mag worden onder goede groeiplaatsomstandigheden en op een goede groeiplaats.
Redelijk	Niet-optimale groei, maar de minder optimale omstandigheden hebben nog geen duidelijke negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom.
Matig	Er is duidelijk sprake van negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom, zoals beginnende scheutsterfte of overmatige scheutgroei binnen in de kroon.
Slecht	Duidelijk aftakelende boom, waarbij veelal sprake is van een ijle kroon met zware scheutsterfte resulterend in veel en soms zwaar/dik dood hout.

VTA methode

De boomveiligheidscontrole bij de bomen is uitgevoerd met behulp van de VTA methode. De afkorting VTA staat voor Visual Tree Assessment. Bij deze visuele beoordeling van de bomen, wordt gericht gekeken naar de bouw en het groeigedrag van de boom. Het breukrisico wordt beoordeeld door te kijken naar de stam, stamvoet, takaanzetten, kroonopbouw en aanwezigheid van zwammen. Bij de conclusie wordt de boom ingedeeld in één van de volgende categorieën:

Goedgekeurd Een boom wordt goedgekeurd als er geen symptomen bij een boom worden aangetroffen die op een defect wijzen;

Attentieboom Bomen waarbij wel een symptoom gevonden wordt, maar waarvan duidelijk is dat deze op het moment van controle geen verhoogd risico veroorzaakt, worden als attentieboom aangeduid;

Risicoboom Bomen waarbij een symptoom gevonden wordt die een verhoogd risico veroorzaakt en bomen waarbij een symptoom gevonden wordt waarvan op het moment van controle niet kan worden aangegeven of het een verhoogd risico veroorzaakt, worden aangemerkt als zijnde risicoboom.

Afgekeurd Bomen waarvan op het moment van de controle duidelijk is dat zij een verhoogd risico veroorzaken, worden aangemerkt als afgekeurd. Vanuit het oogpunt van veiligheid dienen deze bomen verwijderd te worden.

2.2 Beoordeling groeiplaats

De groeiplaats is beoordeeld, er zijn proefsleuven en boringen gemaakt, om de ondergrondse groeiplaats te beoordelen. Hierbij is ook de beworteling in kaart gebracht.

2.3 Toekomstverwachting

De toekomstverwachting wordt bepaald door de leeftijd, conditie, mechanische gebreken, groeiplaatsomstandigheden en in dit geval door de herinrichtingsplannen.

Bij de conclusie wordt de boom ingedeeld in één van de volgende categorieën:

- **Goed** toekomstverwachting van minimaal 15 jaar en meer actieve groei;
- **Redelijk** toekomstverwachting van 10 tot 15 jaar actieve groei;
- **Matig** toekomstverwachting van 5 tot 10 jaar actieve groei;
- **Slecht** toekomstverwachting van 0 tot 5 jaar actieve groei.

2.4 Invloed werkzaamheden

De toekomstverwachting, zoals omschreven in 2.3 kan ernstig verstoord worden door de civiele werkzaamheden die uitgevoerd gaan worden. Hieronder vind u een opsomming wat de gevolgen kunnen zijn.

Schade bovengronds

Door de inzet van zwaar materieel en het werken in korte nabijheid van de bomen, is er een verhoogde kans op stam en/of kroonbeschadiging.

Schade ondergronds

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan er wortelverlies ontstaan als gevolg van de graafwerkzaamheden. Daarnaast kan er indirect wortelschade/sterfte ontstaan, door de opslag van materiaal en materieel. Dit vanwege een verstoorde diffusie van bodemgassen met de buitenlucht.

Onder het begrip wortelschade wordt de schade aan de opnamewortels verstaan. Deze wortels zorgen voor de opname van voedingsstoffen en vocht. Het wordt weergegeven in procenten ten opzichte van de totale opname wortels.

Onder het begrip stabiliteitswortelschade wordt de schade aan de wortels verstaan die zorgen voor de stabiliteit van de boom. Het wordt weergegeven in procenten ten opzichte van de totale stabiliteit wortels.

Voor het percentage schade aan de beworteling zijn onderstaande richtlijnen opgesteld:

- Tot 10 % verlies is acceptabel bij een goede groeiontwikkeling;
- Bij > 10% wortelschade is compensatie gewenst;
- Bij 20 – 40 % verlies is individuele afweging noodzakelijk.
- Bij meer dan 40% verlies van de stabiliteitswortels (> 5 cm diameter) is er sprake van acute instabiliteit.

In de regel heeft een boom 3 jaar nodig om het wortelverlies te compenseren, indien hiervoor ondergronds de mogelijkheden (nieuwe doorwortelbare ruimte) toereikend zijn

Bronbemaling

Voor de vochtvoorziening zijn de bomen afhankelijk van regenwater en grondwater. Bij de toepassing van bronbemaling wordt de grondwaterstand (tijdelijk) verlaagd. Het grondwater is tijdens de werkzaamheden niet meer bereikbaar voor de bomen. Afhankelijk van het tijdstip van de uitvoering van de werkzaamheden, kan de vochtvoorziening ontoereikend zijn voor de bomen.

3 Onderzoeksresultaten

In bijlage 1 zijn de bomen inclusief boomnummers, weergegeven op een overzichtskaart. De boomnummers uit bijlage 1 corresponderen met de boomnummers van de inventarisatie- en boomveiligheid gegevens in bijlage 2.

3.1 Inventarisatie, conditiebepaling en BVC

Alle bomen in het gebied zijn geïnventariseerd en beoordeeld op boomveiligheid. Ook zijn de bomen bij deze inventarisatie beoordeeld op inpasbaarheid binnen de herinrichtingsplannen. Bomen welke zijn opgenomen in de herinrichting van het gebied zijn na inventarisatie en boomveiligheidscontrole verder onderzocht middels de Boom Effect Analyse. Hier wordt verder op in gegaan in hoofdstuk 3.2.

Inventarisatie

In totaal zijn 28 bomen geïnventariseerd. Het bestand bestaat uit verschillende soorten. De locaties van alle geïnventariseerde bomen zijn weergegeven in bijlage 1.

Conditie

De conditie van de bomen is zeer variabel, van matig tot redelijk of zelfs goed.

De knopbezetting van de meeste bomen is redelijk. Vooral de esdoorns hebben wel te lijden gehad onder de hete en droge zomer.

Boomveiligheid

Er zijn geen bomen bij die gelijk gevaar opleveren. Wel zal de boomveiligheid in het geding zijn door sloop en bouwactiviteiten.

Staat van onderhoud

De staat van onderhoud van de meeste bomen is matig tot redelijk. Daarnaast zijn de oppervlakkige wortels in de boom spiegels door het gebruik als schoolplein beschadigd en liggen ze bloot.

3.2 Beoordeling groeiplaats

Bovengronds

Bovengronds ondervinden de bomen weinig hinder. Onderlinge plantafstand is voldoende. Slechts 3 bomen staan in de nabijheid van het schoolgebouw. De kroon van boom 26 heeft een afstand van maar 2 meter tot het gebouw.

Ondergronds

De bomen staan rond een school waar ook buiten gespeeld wordt door de kinderen. Veel oppervlakkige wortels zijn zodoende bloot komen te liggen. De grond is als het ware weggespeeld. Diverse bomen staan in de buurt van te verwijderen hekwerken en het te verwijderen fietsenhok en/of speelvoorzieningen. De zwaar verdichte grond bestaat uit humusarme grond met veel (puin) verontreiniging. Dit laatste is wel goed voor de zuurstof huishouding. De groeiplaats van de bomen is bijna volledig benut en bij de te handhaven bomen zal de groeiplaats verbeterd moeten worden.

3.3 Toekomstverwachting

Het vaststellen van de toekomstverwachting bij bomen is een inschatting en is van diverse factoren afhankelijk. De toekomstverwachting van de bomen is op dit moment zeer variabel. Van matig tot goed.

Vanwege de geplande sloop en nieuwbouw kan de toekomstverwachting van de bomen negatief worden beïnvloed. Het vaststellen van de juiste randvoorwaarden en het bepalen van een minimale (graaf)afstand van de bomen, is dan ook van belang om de bomen duurzaam te kunnen behouden.

Het herinrichten van het terrein biedt echter ook kansen voor de bomen om de toekomstverwachting *positief* te beïnvloeden. Een aantal bomen zijn beoordeeld op verplantbaarheid. In een nieuwe inrichting kunnen verplantbare bomen opgenomen worden.

4 Conclusie en advies

4.1 Toekomstbeeld voor de bomen

Boom duurzaam handhaven:

De volgende bomen kunnen duurzaam behouden blijven, met in achtneming van de voorwaarden uit 4.3.

Het gaat om boomnummer: **2 – 21 – 26 – 27 – 28**

Boom verwijderen:

De volgende bomen kunnen niet duurzaam behouden blijven, vanwege de matige toekomstverwachting in combinatie met de voorgenomen werkzaamheden.

Boomnummer **1 – 3 – 4 – 11 – 12 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 22 – 23 – 24 -25**

Boom verwijderen maar duurzaam verplantbaar:

De volgende bomen kunnen niet duurzaam behouden blijven, vanwege de bouwactiviteiten. Deze bomen zijn echter wel duurzaam te verplanten.

Boomnummer **5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 13 – 14 - 15**

4.2 Groeiplaatsverbetering

Bij de duurzaam te behouden bomen is het verstandig de groeiplaats na afloop van de werkzaamheden te verbeteren. Wij adviseren dan ook groeiplaatsverbetering toe te passen volgens de TFI methode. Onder pulserende druk worden scheuren in de bodem aangebracht. Deze scheuren worden gevuld met perlite (gepofte lava) en wormencompost met diverse extra voedingselementen. De perlite zorgt ervoor dat de scheuren in de bodem 'open' blijven, waardoor voor lange tijd de zuurstof voorziening gewaarborgd is. Naast een verbetering van de voedingswaarde van de bodem wordt de verdichting hierdoor ook opgeheven.

4.3 Specifieke eisen bij sloop en bouwactiviteiten

Een aantal bomen staat in de directe invloedssfeer van de toekomstige sloop- en/of bouwactiviteiten.

Boom **2** krijgt te maken met sloop van het bestaande hekwerk en fietsenhok. Verder is een pad op 1 meter afstand van de stam aanwezig. Sloop vanuit de binnenzijde uitvoeren geeft minder kans op schade aan de boom. Verder gelden de algemene adviezen uit 4.4.

Boom **21** staat op 4 meter, en boom **26 – 27 – 28** staan op 7 meter vanaf de huidige bebouwing. Sloop van binnen uit is de veiligste manier om geen beschadiging aan de boom te krijgen. Verder gelden de algemene adviezen uit 4.4.

Boom **5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 13 – 14 – 15** zijn verplantbaar. Voorafgaand aan de werkzaamheden kunnen de bomen met een verplantmachine worden opgenomen. In de nabijheid wordt van de gemeente Nijmegen een depot verlangd om de bomen tijdelijk op te slaan. Na afloop van de sloop- en bouwwerkzaamheden kunnen de bomen terug geplant worden. Werkzaamheden dienen buiten het groeiseizoen uitgevoerd worden.

4.4 Algemeen advies bomen en civiele werkzaamheden

Om de boom duurzaam in te passen, dienen een aantal maatregelen en randvoorwaarden in acht te worden genomen:

- De groeiplaats van de te handhaven boom, dienen af te worden gezet met bouwhekken.
- Bij de boom dient rond de stam een stambescherming te worden aangebracht om directe schade te allen tijde te voorkomen.
- Er mag geen materiaal bij de boom worden geplaatst of opgeslagen.
- Er mogen binnen de kroonprojectie geen grondophogingen of afgravingen plaatsvinden.
- Er mogen geen voertuigen of andere machines rond de boom worden geparkeerd.
- Het instrueren van werknemers die de werkzaamheden rond de boom gaan uitvoeren. De boomtechnisch adviseur geeft aan hoe om te gaan met wortelkap en werken bij bomen.
- Indien wortelkap noodzakelijk is, dient dit te gebeuren door middel van een recht snijvlak, haaks op de lengte richting van de wortel. Wortelkap bij wortels vanaf 5 cm diameter dient handmatig te worden uitgevoerd. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd door een boomdeskundige (niveau *European Treeworker*).
- De uit te voeren snoeiwerkzaamheden dienen door een ervaren European Tree Worker te worden uitgevoerd.
- Het advies is om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden van het project een boomtechnisch toezichthouder (niveau *European Tree Technician*) aan te stellen. Deze ziet toe op de werkzaamheden en op de naleving van de randvoorwaarden en geeft zo nodig advies.

In bijlage 4 staat een affiche weergegeven hoe om te gaan met bomen op bouwlocaties.

4.5 Verdamping/bronbemaling

Het advies is om de werkzaamheden uit te voeren in de bladerloze periode van de bomen. Er is dan op dat moment geen verdamping dus ook geen verhoogd risico op een vochttekort.

Mochten de (bronbemaling) werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de bladperiode is het advies om te zorgen voor een goede water toevoer (retourleiding richting de bomen).

5 Slotwoord

Naast het duurzaam behoud van 5 bomen op de bestaande locatie, zijn totaal 9 bomen duurzaam te verplanten. Bij de herinrichting van het groen rondom de nieuwbouw, kan gelijk rekening gehouden worden met de inrichting van 9 goede groeiplaatsen. De investeringen voor het verplanten van 9 bomen naar depot en later naar de definitieve locatie worden geraamd op € 985,00 per boom excl BTW.

Dit rapport is naar waarheid opgemaakt te Veenendaal, 22 november 2018.

Ing. W.A. van Ginkel
Directeur
Pius Floris Boomverzorging Veenendaal

© **Pius Floris Boomverzorging**

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
in enige vorm of op enige wijze,
zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

Informatie: www.piusfloris.nl

Bijlage 1a: Overzichtskaart bomen

Bijlage 1b: Graaf afstanden

De 4 duurzaam te handhaven bomen (2-26-27-28) met de minimale graafafstanden, vanuit de stam gerekend.

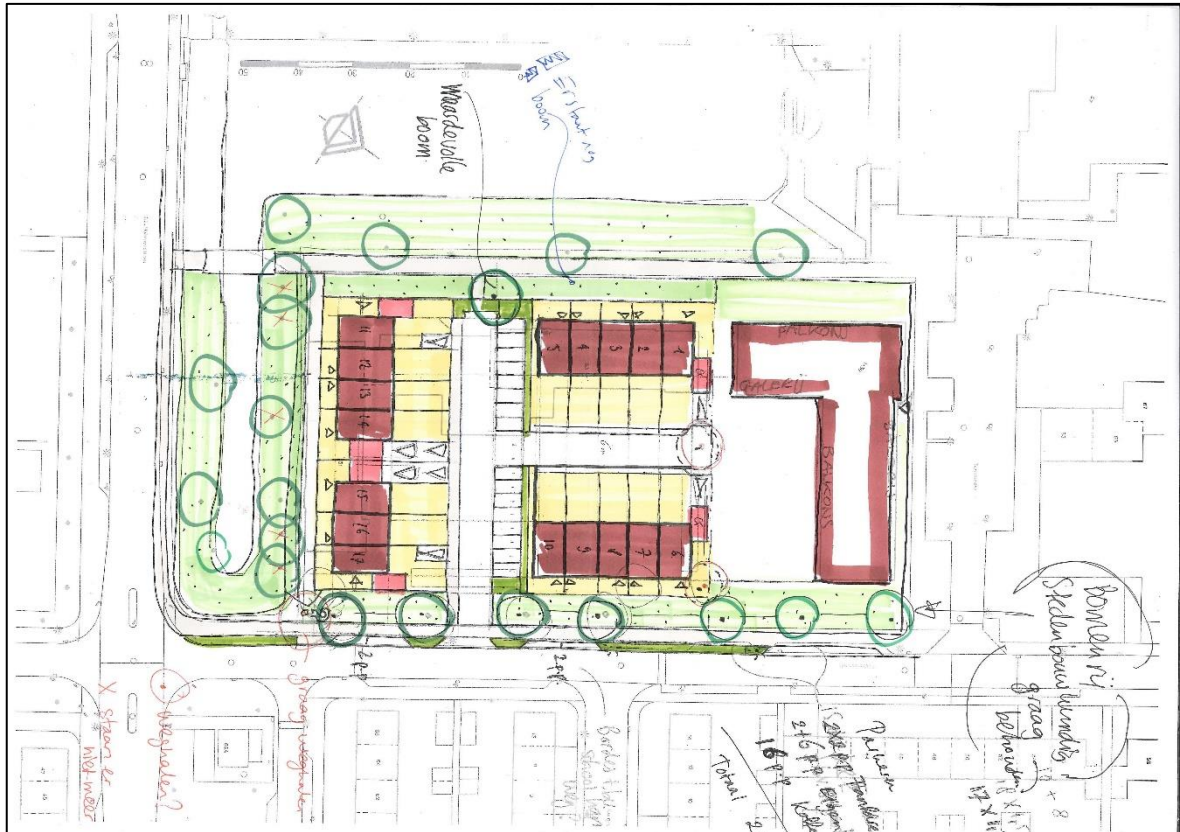

Bijlage 2: Inventarisatie en BVC

UID	Boomsoort (Latijns)	Nederlands	Omtrek	Conditie	TKV	Kroon	Stam	Afwijkingen
1	Gleditsia triacanthos	Valse Christusdoorn	159 cm	Redelijk	5 - 10 jaar	éénzijdig	Onvoldoende	Matige kroonopbouw met veel compensatiehout
2	Gleditsia triacanthos	Valse Christusdoorn	197 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Oppervlakkig geworteld
3	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	160 cm	Redelijk	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Dood hout, taksterfte in kroon
4	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	131 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Dood hout, taksterfte in kroon, bloot liggende wortels
5	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	36 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
6	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	39 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
7	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	38 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
8	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	36 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
9	Prunus serrulata cv	Sierkers	29 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
10	Prunus serrulata cv	Sierkers	29 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
11	Prunus serrulata cv	Sierkers	30 cm	Redelijk	5 - 10 jaar	Voldoende	Onvoldoende	Stambeschadiging
12	Prunus serrulata cv	Sierkers	31 cm	Redelijk	5 - 10 jaar	Voldoende	Onvoldoende	Stambeschadiging
13	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	38 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
14	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	41 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
15	Carpinus betulus cv	Haagbeuk	40 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Verplantbaar
16	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	153 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Oppervlakkig geworteld, taksterfte in kroon
17	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	130 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Oppervlakkig geworteld, taksterfte in kroon
18	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	154 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Oppervlakkig geworteld, taksterfte en slechte kroonopbouw
19	Acer pseudoplatanus cv	Bergesdoorn	151 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Oppervlakkig geworteld, taksterfte en slechte kroonopbouw
20	Fagus sylvatica	Beuk	138 cm	Redelijk	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Onvoldoende	Beschadigde stamvoet, slechte kroonopbouw
21	Betula pendula	Gewonde berk	128 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Boom staat in talud
22	Acer platanoides cv	Noorse esdoorn	88 cm	Matig	5 - 10 jaar	Onvoldoende	Voldoende	Slechte kroon opbouw
23	Prunus serotina	Amerikaanse vogelkers	76 cm	Matig	0 - 5 jaar	Onvoldoende	Onvoldoende	Geen toekomstboom
24	Prunus serotina	Amerikaanse vogelkers	78 cm	Matig	0 - 5 jaar	Onvoldoende	Onvoldoende	Geen toekomstboom

25	Prunus cv	Sierkers	49 cm	Redelijk	0 - 5 jaar	Onvoldoende	Onvoldoende	Eenzijdige zware wortel, stamvoetbeschadiging, gom uitstoot
26	Quercus palustris	Moereseik	275 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Zware kroon
27	Quercus palustris	Moereseik	213 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Voldoende	Zware kroon met concurrerende koptak
28	Taxodium distichum	Moerascypres	160 cm	Goed	> 15 jaar	Voldoende	Onvoldoende	Klimopbegroeiing

Bijlage 3: Schets ontwerp

Bijlage 4: Bomenposter

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

KWETSBARE BOOMZONE

1 Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

- Plaats een niet-verplaatsbare fysieke bescherming rond de boom (kanal 10 cm tot minimaal 2 m boven het maaiveld) en markeer deze als beschermd boomgebied.
- Binnen elke kwetsbare boomzone zijn de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
- Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen-Ecici-Analyse (BEA).
- Het Werkplan vormt het gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone moeten worden uitgevoerd.
- Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom niet in gevaar brengen.
- Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goedgekeurde Werkplan.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN (INDICATIEF)	Samen	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stam	Eenszijdige wortelontwikkeling of schuifzandende boom (molec(g))
20 cm	> 1,25 m	2,0 m	
40 cm	> 1,50 m	2,5 m	
60 cm	> 1,75 m	3,0 m	
80 cm	> 2,00 m	3,5 m	
100 cm	> 2,50 m	4,0 m	
150 cm	> 3,50 m	5,0 m	

1 Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter

Kijk voor aanvullende informatie over randvoorwaarden in een goedgekeurd Werkplan op: www.bomenposter.nl

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen de boom- als kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het insplassen van een gesloten bronbemaling.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graafafstanden en wortelbescherming.

1 Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgaten, manelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij graven en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLC-melding, WDN).

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

Bodemvrijheid de gassen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gassen en vloeistoffen, maar ook cementmortels en kwastafzetten, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak.

Deze uitgave van Stadswerk is tot alle tijden geldig (gratis).

Kijk voor meer info op www.bomenposter.nl

Bijlage 5: Foto's

Bloot liggende wortels bij de esdoorns

Eénzijdige wortel aanzet boom 25

Slechte kroonopbouw boom 1

Verplantbare Carpinus

Beperkte afstand tot gebouw boom 26

Slechte stamvoet bij boom 20